

Kirjaamisopas

Opiskeluterveydenhuolto

Kaisa Mölläri

1.0

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

Versionhallinta

Versio ja julkaisuajankohta	Muutokset
1.0 12/2020	Ensimmäinen julkaistu versio

Sisällys

Versionhallinta	2
Lukijalle	4
1 Johdanto	5
2 Opiskelijan perustiedot	6
3 Opiskelijan omat voimavarat	8
3.1 Terveystila	8
3.2 Fysiologiset mittaukset	9
4 Opiskeluun liittyvät tiedot	13
4.1 Opiskelutaidot	13
4.2 Opiskelun tukitoimet	13
4.3 Opiskeluympäristö ja työharjoittelu	13
5 Jatkosuunnitelma	14
Lähdeluettelo	15

Lukijalle

Opiskeluterveydenhuollon kirjaamisopas kuuluu THL:n Rakenteisen kirjaamisen oppaiden sarjaan, jonka tarkoitus on ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä kansallisesti potilastiedon yhdenmukaisiin rakenteisiin kirjaamiskäytäntöihin, mikä parantaa tietojen yhteiskäytettävyyttä eri organisaatioiden ja ammattihenkilöiden välillä ja mahdollistaa tietojen hyödyntämistä myös toisiokäyttöön.

Kirjaamisen yleisopas [Potilastiedon rakenteisen kirjaamisen opas, Osa 1](#) on tarkoitettu kaikille Potilastiedon arkistoa käyttäville terveydenhuollon ammattihenkilöille. Sen avulla voidaan tuottaa potilaan hoidosta arkistokäyttöön vaaditut perustiedot. Opassarjaa laajennetaan erikoisala- ja palvelukohtaisilla kirjaamisoppailla, joilla tarkennetaan yleisiä kirjaamisohjeita erikoisala- ja palvelukohtaisiin erityistarpeisiin.

Opiskeluterveydenhuollon rakenteisen kirjaamisen ohje on tarkoitettu koko opiskeluterveydenhuollon henkilöstölle toiselta asteelta korkea-asteelle. Ohjeen tavoitteena on ohjeistaa ja yhtenäistää opiskeluterveydenhuollon kirjaamiskäytäntöjä eri puolilla maata. Lisäksi mukana kirjaamisessa on mm. toiminnan tilastointi, terveystarkastukset sekä erityisen tuen tarpeen mukainen kirjaaminen.

Opiskeluterveydenhuoltoon vaikuttavia lainsäädännöllisiä muutoksia vuoden 2006 jälkeen ovat erityisesti valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011), terveydenhuoltolaki (1326/2010) sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013). Myös opiskeluterveydenhuollon toimintaympäristö on muuttunut. Ammatillisen koulutuksen reformi tuli voimaan 1.1.2018 ja ammatillisessa koulutuksessa suurin osa opiskelijoista on nykyään aikuisia. Kaikilla koulutussektoreilla tutkintojen suoritustavat ovat monipuolistuneet. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki on tuonut toiselle asteelle rakenteet monialaiseen yhteistyöhön. Ammatikorkeakouluopiskelijoiden ja yliopisto-opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelut yhtenäistetään lakiin perustuen koko maassa 1.1.2021 alkaen. Jatkossa Kansaneläkelaitos (Kela) järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta (695/2019) ei muuta palvelujen sisältöä, joka määritellään edelleen terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja valtioneuvoston asetuksessa (338/2011).

Sosiaali- ja terveysministeriö on keväällä 2020 julkaissut [Opiskeluterveydenhuollon oppaan 2020](#), joka ohjaa sekä YTHS:n tuottaman että kuntien tuottaman opiskeluterveydenhuollon sisältöä.

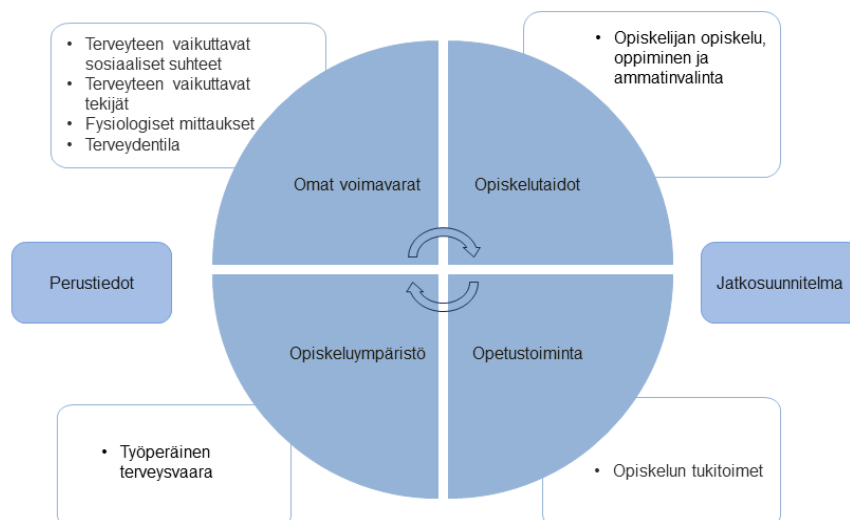
1 Johdanto

Opiskeluterveydenhuolto on jatkumo neuvola- ja kouluterveydenhuollon ennaltaehkäisevää terveydenhuollosta ja seurannasta. Uudessa elämänvaiheessa on tärkeää, että opiskelijan terveys ja hyvinvointi ovat sellaisia, että hän pystyy päättämään opintonsa onnistuneesti. Opiskelukykymalli kuvaa tekijöitä, jotka vaikuttavat tähän. Siksi tiedot, joita opiskelijoista kerätään, ovat rakenteisissa tiedoissa ryhmitelty sen mukaisesti. Potilaskertomukseen kirjaetaan kaikki sairauksien ennaltaehkäisy ja terveyden seurannan, diagnostiikan sekä hoidon suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin kannalta tarpeellinen tieto potilaasta. Rakenteinen tieto tarkoittaa tietoa, joka kirjataan ja tallennetaan etukäteen sovitun rakenteen avulla. Tiedon rakenteisuus voi vaihdella esimerkiksi sovitun otsikon alle kirjattavasta vapaasta tekstistä tietyllä koodilla kirjaamiseen. Tiedon rakenteisuus mahdollistaa tiedon automaattista käsittelyä.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen jatkuu työterveyshuollossa opiskelijan siirryttyä työelämään.

Opiskeluterveydenhuollon tietosisältö potilastietojärjestelmiin on kansallisessa Koodistopalvelussa, [THL- Tietosisältö - Opiskeluterveydenhuolto](#). Kirjaamisen ohjeistukset ovat Potilastiedon rakenteisen kirjaamisen -oppaassa ja [opiskeluterveydenhuollon oppaassa](#). Näitä tietoja päivitetään yhtenäisesti muiden potilastietojen kirjaamisohjeiden kanssa. Muita opiskeluterveydenhuollon liittyviä ohjeita on [THL:n verkkosivuilla Opiskeluterveydenhuolto](#).

Rakenteisiin tietoihin kuuluvat opiskelijan tiedot on jaoteltu opiskelijan perustietoihin, omiin voimavaroihin, opiskelutaitoihin, opetustoimintaan ja opiskelijaympäristöön. Nämä tiedot on kuvattuna Opiskelukykymallissa (kuva 1.1). Opiskeluterveydenhuollossa laajimmat tiedot kerätään opiskelijan omista voimavaroista (terveyteen vaikuttavat sosiaaliset suhteet, terveyteen vaikuttavat tekijät, fysiologiset mittaukset ja terveydentila), kolmesta muusta ryhmästä kerätään nimenomaan opiskelukykyyhin liittyvät tiedot. Lisätiedot kirjataan vapaamuotoisena tekstinä. Opiskelukykymallin on kehittänyt työterveyslääkäri Kristiina Kunttu 2009.

Kuva 1. 1 Opiskeluterveydenhuollon tietojen kirjaaminen

2 Opiskelijan perustiedot

Opiskelijan perustiedot voi kerätä jo etukäteen ennen opiskelijan tapaamista opiskelijan **esitietolomakkeelta**. Tietoja käytetään opiskelijan identifioimiseen sekä yhteydenpitoon hänen kanssaan.

Perustietoihin kirjataan myös

- opiskelijan yhteyshenkilön tiedot (sukunimi, etunimi, yhteystiedot)
- opiskelijan siviilisääty ja huollettavien lasten lukumäärä
- toimeentulo, työssäkäynti opiskelun ohessa
- opiskelupaikkakunta
- opiskeluala, luokitellaan [Tilastokeskuksen koulutusluokittelun](#) mukaisesti (tarkennetaan tarvittaessa vapaana tekstinä)
- tieto ulkomaalaisen opiskelijan asumisesta Suomessa (vuosi, jolloin saapunut Suomeen).

Opiskelijan perustiedot ovat ohjaavaa tietoa, jonka jokainen opiskeluterveydenhuollon potilastietojärjestelmä voi toteuttaa tarpeidensa mukaisesti.

Potilastietojärjestelmään kirjataan, minkälaisesta käynnistä on kyse niin sanotulla Käyntityypillä [THL:n toimenpideluokituksen](#) mukaan (Taulukko 2.1). Sopivat käyntityypin koodit ovat toimenpideluokituksen perusterveydenhuollon toimenpiteitä, jotka on merkitty arvolla T THL:n Toimenpideluokituksessa sarakkeessa A:PTH (aiempia SPAT-tietoja). Tiedoista raportoidaan opiskeluterveydenhuollon toimintaa. Tarkemmat eri käyntien toimenpiteiden kuvaukset ovat THL:n verkkosivuilla [Opiskeluterveydenhuollon kirjaaminen](#) sekä [Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterin \(Hilmo\) oppaassa ja ohjeissa](#).

Taulukko 2.1 THL:n toimenpideluokituksen mukaiset ehkäisevän toiminnan ja terveyden edistämisen koodit erityisesti opiskeluterveydenhuoltoa varten sekä esimerkkejä muista yleisesti käytetyistä koodeista. (Kaikki koodit: [THL:n Toimenpideluokitus](#))

Koodi	Toiminto
Opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat terveystarkastukset	
OAA50	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste
OAA51	2. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste
OAA52	1. opiskeluvuoden tarkastus, erityistarve, toinen aste
OAA53	Terveystarkastus, joka on tehty terveystarkastuksen perusteella yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa asetuksen 338/2011 9§ 6 kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle
OAA54	2. asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve
OAA55	Ensimmäisenä opiskeluvuonna ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa tai vastaavaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevalle opiskelijalle tehtävä terveys- ja hyvinvointitilanteen arviointi terveystarkastuksen perusteella ilman vastaanottoa
OAB10	Lakisääteisistä määräaikaista terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen

Koodi	Toiminto
Opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen	
OAA43	Erityisen tuen tarpeen mukainen käynti
OAA56	Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi (ns. SORA-lainsäädännön toimenpiteet terveydenhuollossa)
Työ- ja kouluyhteistyö ja muut verkostotapaamiset	
OAA44	Oppilaitoksen opiskeluhoitoryhmän tapaaminen (oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavan monialaisen oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän toiminta, joka vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon toteutumisesta)
OAA45	Opiskeluympäristön terveydellisten olojen tarkastus
OAA46	Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen (opiskelijan tuen tarpeen selvittäminen ja tarvittavien opiskeluhoitopalvelujen järjestäminen tapauskohtaisesti kootussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä)
OAB20	Työ-, koulu- tai opiskeluyhteistyö
OAB22	Työ-, koulu- tai opiskeluympäristöaltisteisiin liittyvä selvitys
OAB23	Työ-, koulu- tai opiskeluyhteisöön liittyvä selvitys (esim. työ- ja opiskeluilma- piiri)
Mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto	
OAB32	Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB33	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB35	Elinolosuhteisiin (toimeentulo, arjen hallinta) liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB38	Psykososiaalinen ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB39	Seksuaaliterveysneuvonta (yksilöllisen ehkäisymenetelmän suunnittelu ja valinta, seksitautien ehkäisy, seksuaaliterveysneuvonta)
OAB40	Päihteisiin, tupakkaan ja muuhun riskikäyttäytymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus sekä muut tähän liittyvät toimenpiteet
WYA50	Opiskelijalle tehtävä suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve sekä muut suun terveydenhuollon toimenpiteet (Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus)

3 Opiskelijan omat voimavarat

Opiskelijan omiin voimavaroihin kuuluvat tiedot terveydentilasta, fysiologisista mittauksista, terveyteen vaikuttavat tekijöistä ja sosiaalisista suhteista. Näistä on koodistopalvelun [Opiskeluterveydenhuollon tietosisällössä](#) määritelty kirjattavat tiedot (luokitukset, tunti- tai pistemäärät tms.) sekä tarpeen mukaan tulkinta ja lisätiedot vapaamuotoisesti tekstinä.

3.1 Terveydentila

Terveydentilasta kirjatavat tiedot

- Kirjataan **opiskelijan oma arvio omasta terveydentilastaan** ilmaistuna [THL - Henkilön oma arvio -luokituksella](#) (2=hyvä, 4=huono, 6=ei arviota).
- Opiskelijan **pitkäaikaiset terveysongelmat tai vammat, joiden takia hän on ollut hoidossa**, kirjataan vapaana tekstinä.
- Tieto muusta kuin pitkäaikaisesta terveysongelmasta tai vammasta, jonka takia opiskelija on ollut hoidossa, kirjataan myös vapaamuotoisena tekstinä.

Lääketiedot

- Tieto lääkärin määräämistä lääkkeistä haetaan lääketiedoista.
- Tieto opiskelijan käyttämistä reseptivapaista lääkkeistä kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

Lähisuvun sairaudet

- Opiskelijan seurannassa mahdollisesti huomioitavat lähisuvun sairaudet kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

Oireet, sairaudet, tapaturmat, tutkimukset ja hoidot

Kirjataan edellisen terveystarkastuksen tai tapaamisen tai määräaikaistarkastuksen jälkeen ilmenneet oireet, sairaudet, tapaturmat, tutkimukset ja hoidot.

- Tieto opiskelijan jatkuvista tai toistuvista oireista kirjataan koodilla ([THL - Tautiluokitus ICD-10](#) tai [Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus](#)).
- Lisätiedot oireista kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- Sairaudet, tapaturmat, tutkimukset ja hoito kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

Seksuaaliterveys

- Raskauden ehkäisystä kirjataan tieto siitä, käyttääkö opiskelija raskauden ehkäisyä.
- Jos ehkäisy on käytössä, menetelmä kirjataan [THL- ehkäisymenetelmä -luokituksen](#) mukaan.
- Kirjataan tieto, onko opiskelijalla **raskauden ehkäisyyn tai sukupuolitauteihin liittyviä oireita tai ongelmia**.

Psyykinen terveys

Opiskelijan mielialaoireet selvitetään **kahden kysymyksen** avulla, jonka jälkeen tehdään tarvittaessa laajemmat **mielialaseulat**. Huom. seulat eivät ole diagnostisia, vaan osoittavat, että opiskelijan tilannetta tulee selvittää tarkemmin.

Kysymykset:

- 1. Oletko viimeisen kuukauden aikana usein ollut huolissasi tuntemastasi alakulosta, masentuneisuudesta tai toivottomuudesta?
- 2. Oletko viimeisen kuukauden aikana ollut usein huolissasi kokemastasi mielenkiinnon puutteesta tai haluttomuudesta?

Mielialaseulat:

- **Masennuskysely BDI 21** (Beck ´s Depression Inventory, THL).
 - Tulos on pistemäärä (0-9 = Ei masennusoireita, 10-18 = Lieviä masennusoireita, 19-29 = Kohtalaisia masennusoireita, 30-63 = Vakavia masennusoireita).
 - Masennuskyselyn tulkinta merkitään vapaamuotoisena tekstinä.
- **Masennuskysely R-BDI 13** on Raitasalon muokkaama BDI- kysely nuoremmille koululaisille ja opiskelijoille.
 - Tulos on pistemäärä (0-4 = Ei masennusoireita, 5-9 = Lieviä masennusoireita, 10 - 15 = Kohtalaisia masennusoireita, 16 -21 = Vakavia masennusoireita).
 - Masennuskyselyn tulkinta merkitään vapaamuotoisena tekstinä.
- **Ahdistuneisuuskysely BAI** (Beck ´s Anxiety Inventory).
 - Tulos on pistemäärä (0-7 = Vähäinen, 8-15 = Lievä, 16-25 = Kohtalainen, 26-63 = Vaikea).
 - Ahdistuneisuuskyselyn tulkinta merkitään vapaamuotoisena tekstinä.
- **Syömishäiriötesti Scoff**.
 - Tulos on pistemäärä (0-1 = Ei syömishäiriötä, 2-5 = Mahdollinen syömishäiriö).
 - Syömishäiriökyselyn tulkinta merkitään vapaamuotoisena tekstinä.

Suun terveys

- Suun terveydestä kirjataan tieto siitä, milloin opiskelija on viimeksi käynyt suun terveydenhuollossa. Vuosimäärä on riittävä tiedon tarkkuus.
- Hampaiden harjauksesta kirjataan tieto siitä, kuinka monta kertaa opiskelija harjaa hampaitaan koodilla ilmaistuna [STH - STH35 Harjauksetojen määrä -luokituksella](#) (1= 2x/pv (tai yli), 2= 1x/pv, 3 = <1x/pv).

3.2 Fysiologiset mittaukset

- Fysiologisista mittauksista merkitään **pituus, paino sekä vyötärön ympäryys** kansallisten ohjeistuksien mukaisesti.
- **Painoindeksi (BMI)** = paino (kg) / (pituus (m))². Painoindeksiä ei kirjata erikseen, vaan tietojärjestelmä laskee sen automaattisesti.

Kuulo

- Tutkimuksessa tutkitaan kummankin korvan kuulo audiometrillä.
- Merkitään [STH - STH33 Pään ja vartalon puoli -luokituksella](#) tieto, kummasta korvasta mittausta on tehty.
- **Audiometriseulan** äänen voimakkuus ilmoitetaan desibeleinä (dB).
- Kuulonseulonnan äänen taajuus ilmoitetaan hertseinä (Hz), ja kuuloa mitataan taajuuksilla 125, 250, 500, 1000, 2000, 3000, 4000, 6000 ja 8000 Hz. Kunkin taajuuden kohdalla kirjataan sen kuulemiseen tarvittu äänen voimakkuus (dB).
- Tieto, onko korvien soimista, joka on vähintään muutaman tunnin kestävä, kirjataan potilastietojärjestelmään.

- Erityisesti huomioitavat asiat kuulossa kirjataan vapaamuotoisena tekstinä. Lieväkin kuulovika voi vaikuttaa haitallisesti opinnoissa ja työelämässä menestymiseen.

Näköön liittyvät mittaukset

Näöntarkkuus

- Näöntarkkuusmittauksesta ilmoitetaan tieto, millä mittalaitteella mittaus on tehty [THL-Näöntarkkuusmittauksen menetelmä -luokituksen](#) mukaisesti (1=kaukonäkö, 2=kaukonäkö, jota mitataan E-tylillä; 3=kaukonäkö, jota mitataan numerotylillä; 4=kaukonäkö, jota mitataan kirjaintylillä; 5=kaukonäkö, jota mitataan LH-kaukonäkötylillä. 6= lähinäkö: 7= lähinäköä mitataan lukutylillä; 8= lähinäköä mitataan LH-lähtylillä).
- Näöntarkkuus tutkitaan ja kirjataan visus -arvolla 0.0 – 2.0 yhteisnäkö sekä erikseen oikeasta ja vasemmasta silmästä. Silmälaseja käyttävillä tutkitaan ensin näöntarkkuus ilman laseja ja lasein korjattuna.
- Tieto näön tarkkuudesta edelliseen mittaukseen verrattuna merkitään koodilla [Hoitotyö -Tulosluokitus \(SHTuL\)](#) EN =ennallaan, HUO= huonontunut, PA= parantunut

Värinäkö

- Poikkeavuus ilmaistaan THL:n koodilla Mittaus- tai tutkimustuloksen poikkeavuus (1= normaali, 10= poikkeava, 9=ei tiedossa).
- Tieto haetaan kouluterveydenhuollon tiedoista tai kirjataan uutena tietona.

Näkökenttä

- Kirjataan tulos [THL:n koodilla Mittaus- tai tutkimustuloksen poikkeavuus](#) -luokituksella (1= normaali, 10= poikkeava, 9=ei tiedossa). Näkökentät ja niiden poikkeavuus tutkitaan ajokykyä arvioitaessa.
- Erityisesti huomioitavat asiat opiskelijan näköaistissa kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

3.3 Terveysten vaikuttavat tekijät

Terveysten vaikuttaviin tekijöihin liittyvät tiedot kuvaavat nuoren terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksiä, kuten ravitsemusta, unta, lepoa ja liikuntaa sekä mahdollisia riippuvuuksista kuten päihteiden käyttöä.

Ravitsemustiedot

- Tiedot mahdollisesta erityisruokavaliosta kerätään [THL Erityisruokavaliotyypin](#) -[luokituksen](#) mukaan.
- Lisäksi jos ruokavaliossa on erityistä huomioitavaa, tieto siitä voidaan kirjata vapaamuotoisena tekstinä.

Uni ja lepo

- Tiedot kirjataan riittävän **unen määrästä**: tieto nukkuuko opiskelija mielestään riittävästi. Kirjataan tuntimäärä, jonka opiskelija yleensä vuorokaudessa nukkuu. Tätä varten kerätään tieto siitä, moneltako opiskelija tavallisesti arkisin menee nukkumaan ja tieto siitä, moneltako opiskelija tavallisesti arkisin herää.
- Lisätietoa opiskelijan unen määrästä ja laadusta voidaan kirjata vapaamuotoisena tekstinä.

Liikkuminen

- Liikkumisesta kirjataan tieto siitä,
 - kuinka monta tuntia viikossa opiskelija liikkuu hyöty- ja kuntoliikkestyypistä

- o kuinka monta tuntia viikossa opiskelija harrastaa kestävyystyypistä liikkumista, jossa liikutaan reippaasti ja hengästyminen on kohtalaista
 - o kuinka monena päivänä viikossa opiskelija harrastaa kestävyystyypistä liikkumista, jossa liikutaan reippaasti ja hengästyminen on kohtalaista
- 8. luokalla tehtävän [MOVE](#)- testin tulos (pistemäärä kokonaislukuna) siirtyy kouluterveydenhuollosta opiskelijan tietoihin. Testi sisältää kahdeksan osiota sisältävän mittariston, jonka avulla kerätään tietoa oppilaan fyysisen toimintakyvyn tilasta (kestävyys, voima, nopeus, liikkuvuus, tasapaino ja motoriset perustaidot). Tulkinta [MOVE](#)- testin tuloksesta kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

Riippuvuus -tieto

Riippuvuus- tieto sisältää mediasuhteen ja päihteiden käytön.

- **Mediasuhteet** tarkoittaa tietoa, onko mobiililaitteen, tietokoneen tai TV:n äärellä vietetty aika tai pelaaminen haitannut opiskelijan ihmissuhteita, ajatuksia, yöunta, vuorokausirytmää tai opiskelua.
 - o Mediasuhteesta kirjataan tieto vapaamuotoisena tekstinä, jos siitä on erityistä huomioitavaa.
- **Päihteiden käyttö:**
 - o **Nuorten päihdekäyttö:** Kirjataan opiskelijan saama pistemäärä nuorten päihdemittarista ([ADSUME](#)) ja sen tulkinta vapaamuotoisena tekstinä. Nuorten päihdekäytön ADSUME-mittaria käytetään vain alaikäisten kohdalla (toinen aste ja lukio). Jos mittarin tulos on yli neljä (4) pistettä, jatketaan heidän kohdalla tupakointi, alkoholi ja huume -kirjaamisiin.
 - o **Täysi-ikäisten** päihteiden käyttö: ADUSME-kyselyä ei tehdä, vaan kartoitetaan päihteiden käyttö (tupakointi, alkoholi ja huumeet) alla olevien tietojen mukaisesti.
- **Tupakointi:**
 - o Tieto opiskelijan tupakoinnista ja nuuskan käytöstä kirjataan käyttäen Koodis-topalvelussa olevaa [AR/YDIN Tupakointistatus -luokitusta](#).
 - o Opiskelijan käyttämä tupakkatuote ilmaistaan [THL:n Tupakkatuote -luokituksella](#).
 - o Nikotiiniriippuvuus arvioidaan [AR/YDIN Nikotiiniriippuvuustestin \(Fagerström\)](#) kahden kysymyksen testillä (tulos on pistemäärä) ja sen tulkinta kirjataan sanallisesti. Tulkinta opiskelijan nikotiiniriippuvuudesta kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- **Alkoholi:**
 - o Kaikille opiskelijoille tehdään kolmen kysymyksen [AUDIT C -testi](#) alkoholin käytöstä (tulos on pistemäärä). Tulkinta opiskelijan alkoholin riskikäytöstä AUDIT C -testin perusteella kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
 - o Jos AUDIT C -testin tulos on miehellä pisteitä 6 tai enemmän ja naisella pisteitä 5 tai enemmän, tehdään [AUDIT -testi](#) ja opiskelijan saama pistemäärä kirjataan. Tulkinta AUDIT-testistä kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- **Huumeet:**
 - o Kirjataan tieto huumeiden tai lääkkeiden säännöllisestä käytöstä päihtymistarkoituksessa.
 - o Käytetty huume ilmaistaan [Pompidou- päihdeluokituksella](#) (1=opioidi, 2=stimulantti, 3=uni- tai rauhoittavat lääkkeet, 4=hallusinogeenit, 5=liuotinaaineet, 6=kannabis, 7=muu).
 - o Tieto muusta käytetystä huumeesta kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.

Potilasasiakirjoihin tulee aina kirjata myös se, minkälaisiin toimenpiteisiin tai interventioihin yllä mainittuihin riippuvuuksien vuoksi ryhdyttiin.

3.4 Terveysten vaikuttavat sosiaaliset suhteet

Terveysten vaikuttaviin sosiaalisiin suhteisiin kirjataan vapaamuotoisena tekstinä tieto siitä, onko opiskelijalla erityistä huomioitavaa sosiaalisissa suhteissa.

- **Opiskelijan elämässä kokemasta jostakin henkisesti tai fyysisesti raskaasta tapahtumasta tai asiasta** kirjataan tieto. Lisätiedot kyseessä olevasta tapahtumasta tai asiasta kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- **Väkivallan muodot** kirjataan [THL - väkivallan muoto -koodistolla](#).
 - Kirjataan myös, onko opiskelija todistanut tai itse kokenut lähisuhdeväkivaltaa perheen sisällä (ei tiedossa, sisarusten välillä, vanhempien välillä, lapsiin kohdistuva (silloin kun opiskelija on itse ollut lapsi), omassa parisuhteessa, ei ole kokenut tai todistanut lähisuhdeväkivaltaa).
 - Erityiset huomiot opiskelijan ilmoittamasta lähisuhdeväkivallasta kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- Tieto siitä, **onko opiskelijalla läheistä ystävää tai omaista**, jonka kanssa voi puhua itselleen tärkeistä asioista kirjataan potilastietojärjestelmään.
- Tieto siitä, onko opiskelijalla **kontakti kuraattoriin tai sosiaalityöntekijään** kirjataan järjestelmään.

4 Opiskeluun liittyvät tiedot

4.1 Opiskelutaidot

Opiskelutaitoihin luetaan opiskelukykyllin mukaisesti opiskelijan opiskelu, oppiminen ja ammatinvalinta. Potilastietojärjestelmään kirjataan vapaamuotoisena tekstinä:

- opiskelijan oma arvio opiskelun sujumisesta
- onko oppimisesta ja opiskeluissa edistymisestä erityistä huomioitavaa
- tieto mahdollisista oppimis- ja keskittymisvaikeuksista
- opiskelijan poissaloista oppilaitoksestaan

4.2 Opiskelun tukitoimet

- Opiskeluun liittyviin tietoihin kirjataan tiedot opiskelijalle tarjottavista opiskelun tukitoimista.
 - Kirjataan tiedot siitä, onko opiskelijalle tehty erityisopetus päätös tai opiskeluhuoltosuunnitelma.

4.3 Opiskeluympäristö ja työharjoittelu

- **Opiskelu- ja työhistoria**-osioon kirjataan tiedot opiskelijan **Opiskeluhistoriasta**. Aikaisemmat opinnot kirjataan vapaamuotoisena tekstinä potilastietojärjestelmään. Samoin kirjataan opiskelijan **Työhistoriasta** aikaisemmat työsuhteet ja kuvaukset työstä/töistä vapaamuotoisena tekstinä.
- **Työolosuhteet työssä oppimisjaksoilla tai työharjoittelussa** -osioon kirjataan tieto terveyteen vaikuttavista työolosuhteista työharjoittelussa tai oppimisjaksolla vapaamuotoisena tekstinä.
- **Työolosuhteet muussa opiskelijan työssä** -osioon kirjataan tieto terveyteen vaikuttavista työolosuhteista muussa työssä (kuin opiskeluun liittyvissä) vapaamuotoisena tekstinä.
- **Työperäisen riskin tai vaaran kuvaus** -osioon kuvataan tietojärjestelmään vaaran laatu, määrä ja kesto vapaamuotoisena tekstinä. **Selite, miten työperäinen vaara huomioidaan opiskelijan terveydentilassa**, kirjataan vapaamuotoisena tekstinä.
- **Tapaturmavaara** työssä oppimisjakson ja työharjoittelun aikana kirjataan tietojärjestelmään.

5 Jatkosuunnitelma

Jatkosuunnitelma on vapaamuotoinen suunnitelma, joka kirjataan seuraavaa käyntiä varten. Vapaamuotoisen suunnitelman lisäksi hyödynnetään Terveys- ja hoitosuunnitelmaa kansallisten ohjeiden mukaisesti. Terveys- ja hoitosuunnitelmaan kirjataan jatkohoitoon liittyvät tiedot [THL:n SPAT-jatkohoito-luokituksella](#) (taulukko 5.1). Vapaamuotoinen suunnitelma on hyvä tuoda nähtäville jokaisella käynnillä.

Taulukko 5.1 Jatkohoitokoodit

Hoidon suunnittelu ja jatkohoidon järjestämisen THL:n SPAT-jatkohoitoluokitusta käyttäen	
SPAT 1398	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluihin
SPAT 1334–1347	Muut tiedot jatkohoidosta

Lähdeluettelo

- Adsume. Nuorten päihdemittari. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. https://thl.fi/documents/605877/3316838/adsume_kysely.pdf/ab74872b-2f0b-4e84-b1b8-bf3b0dffa515. Viitattu 5.6.2020.
- AUDIT. Terveyden ja hyvinvoinnin. THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2783&versionKey=3103>. Viitattu 5.6.2020.
- AUDIT-C. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL/Testi - AUDIT-C - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2843&versionKey=3163>. Viitattu 5.6.2020.
- Audiometriseula. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Lastenneuvolakäsikirja. <https://thl.fi/fi/web/lastenneuvolakasikirja/terveystarkastusten-menetelmat/kuulo/audiometritutkimus>. Viitattu 5.6.2020.
- Ehkäisy. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL-Ehkäisymenetelmät. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2983&versionKey=3343>. Viitattu 5.6.2020.
- Erityisruokavalio. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL-Erityisruokavalio. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2984&versionKey=3344>. Viitattu 5.6.2020.
- Hampaiden harjaus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. STH - STH35 Harjauskertojen määrä. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=1068&versionKey=1208>. Viitattu 5.6.2020.
- Henkilön oma arvio terveydentilastaan. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL - Henkilön oma arvio. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=1244&versionKey=1444>. Viitattu 5.6.2020.
- Hillmo-opas 2020. Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisterin (Hilmo) opas. <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/ohjeet-tietojen-toimittamiseen/hoitoilmoitusjarjestelma-hilmo/hilmo-opas>. Viitattu 5.6.2020.
- Jatkohoito-luokitus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (SPAT). <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=310&versionKey=387>. Viitattu 5.6.2020.
- Masennuskysely BDI-21. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL/Testi - Beckin masennuskysely (BDI-21). <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2265&versionKey=2525>. Viitattu 5.6.2020.
- Move-testi. <https://www.oph.fi/fi/move>. Viitattu 5.6.2020.
- Nikotiiniriippuvuus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. AR/YDIN - Nikotiiniriippuvuustesti. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=247&versionKey=322>. Viitattu 5.6.2020.
- Nuorten masennuskysely. R-BDI13. <https://nuortenlinkki.fi/testialue/testit/mieliala>. Viitattu 5.6.2020.

Näkökentän tulos. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL - Mittaus- tai tutkimustuloksen poikkeavuus. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=1665&versionKey=1885>. Viitattu 5.6.2020.

Näöntarkkuuden mittaamenetelmä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL - Näöntarkkuusmittauksen menetelmä <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2985&versionKey=3345>. Viitattu 5.6.2020.

Näöntarkkuuden tulos. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Hoitotyö - Tuloluokitus (SHTuL). <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=219&versionKey=294>. Viitattu 5.6.2020.

Päihdeluokitus Pompidou. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Pompidou - Päihdeluokitus. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2123&versionKey=2383>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskeluala - tiedot. Koulutusluokitus 2011. Tilastokeskus. <https://www.stat.fi/meta/luokitukset/koulutus/001-2011/index.html>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskelukykymalli. Kunttu K. Komulainen A, Makkonen K, Pynnönen P. toim. Opiskeluterveys, erityisesti luvut: Opiskelukyky on opiskelijan työkykyä ja Opiskelukyvyn ja opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen Kustannus Oy Duodecim. <https://www.oppiportti.fi/op/opk04601>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskeluterveydenhuollon tietosisältö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL- Tietosisältö - Opiskeluterveydenhuolto. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2987&versionKey=3347>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskeluterveydenhuollon sisältö. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/opiskeluhoolto/opiskeluterveydenhuolto>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskeluterveydenhuollon kirjaaminen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/opiskeluhoolto/opiskeluterveydenhuolto/kirjaaminen>. Viitattu 5.6.2020.

Opiskeluterveydenhuollon käyntityypiltä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL:n toimenpide- luokitus. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=57&versionKey=119>. Viitattu 5.6.2020.

Syömishäiriötesti SCOFF. <https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsearviointi/Pages/SCOFF.aspx>. Viitattu 5.6.2020.

Taina Jokinen Heikki Virkkunen (toim.). Potilastiedon rakenteisen kirjaamisen opas. Osa 1. Versio 2018. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). https://thl.fi/documents/920442/2902744/Kirjaamisopas+osa+1++final+2018_.pdf/5395585e-324f-4ac5-86d6-106e27979e77. Viitattu 26.11.2020.

Tiina Tuovila, Noora Seilo, Kristina Kunttu. Opiskeluterveydenhuollon opas 2020. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:14. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162195>. Viitattu 5.6.2020.

Tupakointistatus, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. AR/YDIN - Tupakointistatus. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=220&versionKey=295>. Viitattu 5.6.2020.

Tupakkatuote. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL - Tupakka- tuote. <https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=2986&versionKey=3346>. Viitattu 5.6.2020.

Väkivallan eri muodot. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. THL-Väkivalta.
<https://koodistopalvelu.kanta.fi/codeserver/pages/classification-view-page.xhtml?classificationKey=3044&versionKey=3404>. Viitattu 5.6.2020.